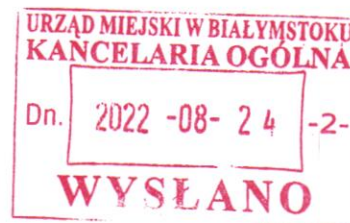




Prezydent
Miasta Białegostoku

BKU.1711.11.2022

a/a



Białystok, 23 sierpnia 2022 r.

**Pani
Jolanta Wońska
Dyrektor
Szkoły Podstawowej Nr 46
Specjalnej
ul. Słonimska 38
15-029 Białystok**

Wystąpienie pokontrolne

Działając na podstawie udzielonego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli Nr ORN-I.077.278.2022 z dnia 29 kwietnia 2022 r. wydanego przez Prezydenta Miasta Białegostoku, inspektor Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku przeprowadził w kierowanej przez Panią jednostce kontrolę w zakresie spraw organizacyjnych, regulacji wewnętrznych obowiązujących w jednostce, realizacji wydatków i dochodów budżetowych oraz wydatków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych. Kontrola obejmowała działalność Szkoły w okresie od 01 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku. Wyniki kontroli udokumentowano w protokole kontroli podpisanym przez strony w dniu 07 lipca 2022 roku.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości opisane w protokole nie wpłynęły negatywnie na całokształt finansów Szkoły. Niemniej jednak, przekazuję Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne zawierające ustalenia i ocenę skontrolowanej działalności wraz z zaleceniami.

Dokonując analizy dochodów pozyskiwanych przez Szkołę z tytułu wynajmu garaży, a w szczególności sprawdzenia zapisów zawartych w umowach najmu ustalono, że termin płatności wskazywany na fakturach wystawianych najemcom nie był zgodny z terminem wynikającym z umów najmu. Nie przestrzegano również zapisu dotyczącego corocznej waloryzacji stawek czynszu o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług. Na umowach najmu brak było kontrasygnaty głównego księgowego, czyli dowodu dokonania przez niego wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych jednostki. Instytucję kontrasygnaty głównego księgowego regulują przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.) w art. 54 ust. 3-7.

Ponadto ustalono, że zdarzały się przypadki, gdy najemcy regulowali należności po terminie wskazanym w umowach najmu i nie naliczano im odsetek za nieterminowe regulowanie należności, czym naruszono przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.), który zobowiązuje jednostkę do naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności nie później niż na koniec każdego kwartału. (prot. kontr. str. 16-17)

W toku czynności kontrolnych w zakresie dochodów uzyskiwanych przez Szkołę z tytułu sprzedaży obiadów stwierdzono, że Zarządzeniem Nr 11/2016 z dnia 30.08.2016 r. wprowadziła Pani „Regulamin korzystania ze stołówki szkolnej” z mocą obowiązywania od 01.09.2016 r. Odrębnymi zarządzeniami ustalała Pani wysokość opłat za posiłki w stołówce szkolnej na rok szkolny. Jak ustalono nie przekazywano powyższych regulacji do organu prowadzącego, czym naruszono zapisy art. 106 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.), który mówi, że warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki, ustala dyrektor szkoły w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę. (prot. kontr. 18)

Sprawdzając rozliczenie wpłat za obiady dokonywane przelewem na rachunek bankowy szkoły stwierdzono, że powyższe wpłaty ewidencjonowano na koncie 132-01 „Dochody wydzielonego rachunku” w korespondencji z kontem 700 „Sprzedaż produktów i koszt ich wytworzenia” z pominięciem kont rozrachunkowych. Ponadto ustalono, że w okresie kontrolowanym nie ewidencjonowano na kontach rozrachunkowych należności z tytułu sprzedaży obiadów w szkole w formie przypisów i odpisów. W stosunku do uczniów powinno to być konto 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” a do pracowników

korzystających z obiadów należy stosować konto 234 „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”. Zgodnie z zasadą wskazaną w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.) do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Natomiast zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 342) rozrachunki i roszczenia ujmuje się w ewidencji księgowej od dnia ich powstania do dnia ich wygaśnięcia na skutek spłacenia, oddalenia w postępowaniu spornym lub egzekucyjnym, umorzenia lub odpisania na skutek przedawnienia albo odpisania jako nieistotnych należności. Ponadto wynikające z ewidencji księgowej stany na kontach rozrachunkowych powinny być poddawane okresowej weryfikacji w celu ujawnienia i wyksięgowania należności i roszczeń oraz zobowiązań przedawnionych lub nieściągalnych. Natomiast ewidencja szczegółowa do kont rozrachunkowych powinna być prowadzona według zasad ustalonych w art. 16 i 17 ustawy o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 217 ze zm.) w sposób umożliwiający wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów. (prot. kontr. str. 19-23)

W zakresie terminowości wnoszenia opłat za obiady ustalono, że pracownicy korzystający z obiadów, wnosili opłaty po terminie i nie naliczano im z tego tytułu odsetek. Jak już wcześniej wskazano, przepisy art. 40 ust. 2 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.) zobowiązują jednostkę budżetową do naliczania i ewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności nie później niż na koniec każdego kwartału. Wymóg naliczania i ewidencjonowania odsetek za nieterminowe uiszczanie wpłat wynika również z § 11 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 342) (prot. kontr. 19-25)

Dokonując analizy celowości i zasadności dokonywania wydatków z wydzielonego rachunku dochodów przez Szkołę, wątpliwości wzbudziły wydatki dotyczące następujących zakupów: kwiatów pracownikowi szkoły w związku ze ślubem, wieńca w związku z pogrzebem pracownika szkoły, kwiatów dla pracowników odchodzących na emeryturę. Celowość dokonania takich wydatków wyjaśniła Pani pisemnie w trakcie kontroli wskazując, że wszystkie zakupione kwiaty były wręczane przez uczniów podczas uroczystości szkolnych w obecności i w imieniu całej społeczności Szkoły Podstawowej. Zaznaczyła Pani, że te wszystkie okoliczności stanowiły element realizowanego przez szkołę procesu edukacyjno-terapeutycznego w pracy z uczniami z niepełnosprawnością intelektualną. Wprawdzie w Uchwale Nr XXVIII/427/20 Rady Miasta Białystok z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów i wydatków nimi finansowanych dla jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe, wskazano w § 2 ust. 1 pkt 8, że zgromadzone dochody na wydzielonych rachunkach mogą być przeznaczone na pokrycie kosztów uroczystości, niemniej jednak nie doprecyzowano o jakie uroczystości konkretnie chodzi. Należy wskazać, że dokonane przez Szkołę wydatki (zakup wieńca i wiązanki ślubnej dla pracowników szkoły) nie do końca mieszczą się w kategorii organizowanych uroczystości szkolnych. (prot. kontr. str. 41-42)

Ponadto analizując wydatki z wydzielonego rachunku dochodów ustalono, że nie wypełniono zapisu ww. uchwały z zakresie przeznaczenia co najmniej 25% wpływów z najmu na zakup energii. (prot. kontr. str. 43).

Sprawdzając prawidłowość klasyfikowania wydatków do właściwych podziałek klasyfikacji budżetowej poprzez porównanie zapisów dokonanych w dziennikach obrotów szkoły z dekretemi umieszczonymi na dowodach księgowych i poleceniach księgowania PK w odniesieniu do obowiązujących w tym zakresie przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 513) stwierdzono nieprawidłowości polegające na błędnym kwalifikowaniu wydatków dotyczących konserwacji dźwigu, przeglądu oraz wymiany części w kserokopiarce ujmując je w paragraf 4300 „Zakup usług pozostałych” a nie jak powinno być prawidłowo w paragraf 4270 „Zakup usług remontowych”. Paragraf 4270 zgodnie z przepisami obejmuje w szczególności: usługi polegające głównie na przywracaniu wartości użytkowej wyrobów przemysłowych, między innymi usługi konserwacyjne i naprawcze wyrobów przemysłowych, np. maszyn, środków transportu, urządzeń, sprzętu; usługi budowlano-montażowe, w zakresie

remontów i konserwacji pomieszczeń i budynków. Ponadto wydatki dotyczące odprowadzania i oczyszczania ścieków na podstawie co miesięcznych faktur wystawianych przez Wodociągi Białostockie było klasyfikowane w paragraf 4260 „Zakup energii” a nie jak powinno być właściwie w paragraf 4300 „Zakup usług pozostałych”. Paragraf 4260 obejmuje opłaty za dostawę energii elektrycznej, ciepłej i innej, gazu oraz wody. (prot. kontr. 44)

Dokonując sprawdzenia prawidłowości naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych ustalono, że na koniec 2021 roku przeliczono etaty nauczycieli, z którego wynikało, że należy przekazać na rachunek funduszu kwotę 517,00 zł, niemniej jednak nie dokonano przelewu na konto funduszu w 2021 roku a dopiero w lutym 2022 roku. (prot. kontr. 51). Podstawa naliczenia odpisu dla nauczycieli wynika z ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 1762 ze zm.) art. 53, zgodnie z którym dla nauczycieli dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej.

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli zarządczej, spoczywa na Dyrektorze, jako kierowniku jednostki sektora finansów publicznych, stosownie do art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.).

Wykonywanie obowiązków w zakresie rachunkowości należy do obowiązków głównego księgowego jednostki. Prawa i obowiązki głównego księgowego określa art. 54 ustawy o finansach publicznych. Nadzór nad wykonywaniem obowiązków w zakresie rachunkowości należy do zadań kierownika jednostki, jak o tym stanowi art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.).

Mając na uwadze przedstawione nieprawidłowości **polecam** Pani:

1. Przestrzegać i stosować zawarte w umowach najmu zapisy, w szczególności dotyczące terminów płatności i waloryzacji stawek czynszu.
2. Zobowiązać głównego księgowego do dokonywania i potwierdzania na dokumentach finansowo-księgowych wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych

i finansowych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.)

3. Zobowiązać osoby odpowiedzialne do naliczania i ewidencjonowania w księgach rachunkowych odsetek od niewpłaconych w terminie należności w zakresie wynajmu jak i wpłat za obiady zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 305 ze zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 342)
4. Ustalać warunki korzystania ze stołówki szkolnej, w tym wysokość opłat za posiłki w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy – Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
5. Ewidencjonować na właściwych kontach operacje księgowe dotyczące sprzedaży obiadów przez Szkołę oraz wprowadzić zasady kontroli rozliczeń za obiady zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 342).
6. Dokonywać wydatków środków publicznych zgromadzonych na wydzielonym rachunku dochodów w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad: uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów; optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 305 ze zm.).
7. Przestrzegać unormowań wskazanych w Uchwale Nr XXVIII/427/20 Rady Miasta Białystok z dnia 24 sierpnia 2020 r. w sprawie wydzielonego rachunku dochodów i wydatków nimi finansowanych dla jednostek budżetowych prowadzących działalność określoną w ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe w zakresie przeznaczania co najmniej 25% wpływów z najmu na zakup energii.
8. Dokonywać klasyfikacji wydatków budżetowych zgodnie z klasyfikacją określoną w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów,

wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych z dnia 2 marca 2010 r. (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 513).

9. Dokonywać odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli zgodnie z ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, (t.j. Dz.U. 2021 r., poz. 1762 ze zm.) ze szczególnym zwróceniem uwagi na korygowanie odpisu w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli.

Sprawozdanie z wykonania zaleceń pokontrolnych należy przesłać do Biura Kontroli Urzędu Miejskiego w Białymstoku, ul. Słonimska 1 z podaniem numeru sprawy w terminie 30-tu dni od daty otrzymania niniejszego pisma.

PREZYDENT MIASTA

dr hab. Tadeusz Truskolaski

INSPEKTOR

Joanna Buchowiec
22.08.2022.

**DYREKTOR
BIURA KONTROLI**

Malgorzata Serafin
22.08.2022.

SEKRETARZ MIASTA

Krzysztof Marek Karpieszuk
22.08.2022

Otrzymują/Do wiadomości:
1. Departament Edukacji

Sprawę prowadzi:

Biuro Kontroli: Joanna Buchowiec tel. 85 869 6845

